

prezentacja 2. Kwalifikacja zakładu. Część 1

SLAJD 2

Pierwszym istotnym elementem kwalifikacji zakładu do kategorii zakładów stwarzających zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii jest zdefiniowanie które z zakładów mogą stwarzać takie zagrożenie i jakie są rodzaje takich zakładów. W przepisach dotyczących przeciwdziałania poważnym awariom wymienione zostały „z nazwy” tylko zakłady o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwane w skrócie ZZR i ZDR. Nazywane są często zakładami sevesowskimi, gdyż podlegają pod wymagania Dyrektywy Seveso. Natomiast trzecia grupa – w odróżnieniu od dwóch wcześniej wymienionych, nie została zdefiniowana w żadnym akcie prawnym, dlatego nazywana jest różnie, zakłady niesevesowskie, podprogowe, inne itd. Aby jednoznacznie odróżnić ją jednak od jasno określonych zakładów sevesowskich, w ramach niniejszego szkolenia została przyjęta nazwa zakłady niesevesowskie, jako najbardziej pełna.

SLAJD 3

Zaliczenie do konkretnej grupy ma miejsce w przypadku, gdy ilości określonych substancji i mieszanin niebezpiecznych przekraczają ściśle określone wartości progowe. I tak, jeżeli w zakładzie występują lub mogą wystąpić ściśle określone substancje w ilościach mniejszych niż wartość progowa dla ZZR mamy do czynienia z zakładem niesevesowskim. W przypadku, gdy ilości są równe lub większe niż wartość progowa dla ZZR, ale mniejsze niż wartość progowa dla ZDR mamy do czynienia z zakładem o zwiększonym ryzyku. Natomiast, gdy wartość ta będzie równa lub większa od wartości progowej dla ZDR, mamy do czynienia z zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

SLAJD 4

Ponieważ zakłady niesevesowskie nie zostały jednoznacznie zdefiniowane w prawie warto określić, kiedy możemy mieć do czynienia z zakładem niesevesowskim. Otóż pierwszy z wariantów dotyczy tzw. zakładów podprogowych, gdy ilości substancji niebezpiecznych są nieznacznie mniejsze niż wartości progowe. Druga z opcji dotyczy zakładów, w których obecne są w dużych ilościach substancje niebezpieczne inne niż ujęte w kryteriach kwalifikacyjnych.

SLAJD 5

Kwalifikacji zakładu dokonuje się zgodnie z rozporządzeniem ministra do spraw gospodarki, w tym przypadku Ministra Rozwoju, z dnia 29 stycznia 2016 r., które implementuje Załącznik 1 Dyrektywy Seveso III. Treść samego rozporządzenia jest dość krótka, a całe kryteria znajdują się w załączniku do rozporządzenia. Rozporządzenie wraz załącznikiem dostępne jest na przykład na stronie Sejmu RP, a aktywny link został zamieszczony w prawym dolnym rogu slajdu.

SLAJD 6

Na stronie sejmowej, w internetowym systemie aktów prawnych oprócz treści samego rozporządzenia podane są informacje dotyczące jego statusu – akt obowiązujący, daty, od której wszedł w życie, itd. Można również zwrócić uwagę na podstawę prawną, akty uchylone, czy dyrektywy europejskie które są implementowane za pomocą tego rozporządzenia.

SLAJD 7

W załączniku do rozporządzenia, podobnie jak w Dyrektywie Seveso III, zamieszczono dwie główne tabele stanowiące kryteria kwalifikacyjne. Pierwsza z nich określa jakie kategorie substancji niebezpiecznych w ściśle określonych ilościach (tzw. wartościach progowych) są kluczowe, aby zaliczyć zakład do jednej z dwóch kategorii, tzn. zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Druga zaś tabela tzw. tabela wyjątków, odnosi się tylko i wyłącznie do substancji niebezpiecznych, które potraktowane zostały jako wyjątki, czyli określone zostały dla nich inne, niż wynika to z ich właściwości wartości progowe. W niektórych przypadkach, jest to złagodzenie

kryteriów kwalifikacyjnych tzn. zgodnie z właściwościami (tabela 1) substancje niebezpieczne powinny mieć dużo niższe wartości progowe, jednak w określone w tabeli 2 wartości są dużo wyższe (np. ropa naftowa), w innych natomiast przypadkach sytuacja jest odwrotna, w tabeli 1 wartości są dużo wyższe, a w tabeli 2 – dużo niższe – zaostrożenie wartości progowych.

SLAJD 8

Pod tabelami umieszczono objaśnienia, które odnoszą się do tabel. Warto na tym etapie przeczytać, nie tyle bardzo dokładnie całe rozporządzenie, ile skupić się na ogólnym obrazie i na tabelach. Jeżeli chodzi o uwagi do tabel warto je przeczytać i zaznaczyć, które elementy odnoszą się do poszczególnych kategorii substancji niebezpiecznych, lub do substancji niebezpiecznych będących wyjątkami tzn. wymienionych w tabeli 2. Warto przeczytać dokładnie całe rozporządzenie po przerobieniu prezentacji dotyczących definicji substancji niebezpiecznej, ich klasyfikacji, definicji zakładu.

SLAJD 9

Ponieważ rozporządzenie dotyczy kwalifikacji zakładu, w rozporządzeniu tym zdefiniowane zostały zakłady sevesowskie tzn. dużego i zwiększonego ryzyka w sposób ilościowy. I tak czytamy, do zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakład, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych w ilości równej lub większej niż określone w tabeli 1 w kolumnie 2 lub w tabeli 2 w kolumnie 2, ale mniejszej niż ilości określone w tabeli 1 w kolumnie 3 lub w tabeli 2 w kolumnie 3, z uwzględnieniem zasady sumowania, o której mowa w objaśnieniu nr 4.

Natomiast do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakład, w którym występuje jedna lub więcej substancji niebezpiecznych w ilości równej lub większej niż określone w tabeli 1 w kolumnie 3 lub w tabeli 2 w kolumnie 3, z uwzględnieniem zasady sumowania, o której mowa w objaśnieniu nr 4.

SLAJD 10

Oznacza to, że kolumna 2 rozporządzenia to wartości progowe dla zakładu o zwiększonym ryzyku, zaś kolumna 3 dla zakładów o dużym ryzyku. W kolumnie pierwszej określone zostały kategorie substancji niebezpiecznych. Na przykładzie kategorii H1 Ostro toksyczne: jeżeli w zakładzie będą występowały substancje o ostrym działaniu toksycznym w ilości do 5 ton, to zakład będzie zakładem niesevesowskim, w przypadku, gdy będzie to równo 5 ton lub od 5 do 20 ton, będzie to zakład o zwiększonym ryzyku, natomiast, gdy ilości będą równe lub przekroczą 20 ton, będzie to zakład zaliczony do kategorii dużego ryzyka

SLAJD 11

W celu samosprawdzenia materiału można wykonać 5 pytań, poleceń podstawowych. Odpowiedzi zostały zamieszczone na kolejnych slajdach.

Dla chętnych przygotowane zostały 3 dodatkowe pytania, jednak odpowiedzi na dodatkowe pytania nie pojawiły się w prezentacji i nie wynikają bezpośrednio z samego rozporządzenia. W prezentacji pojawiła się jedynie wskazówka dla dwóch pierwszych.

SLAJD 12 i 13

odpowiedzi na pytania podstawowe

SLAJD 14

Dalszy tok proponowanego postępowania.